

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **H. T. T. L.**, zast. JUDr. Ivo Palkoskou, advokátem, se sídlem Kladno, Kleinerova 24, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 11. 2005, č. j. 46 Az 63/2005 – 16,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupci žalobkyně JUDr. Ivo Palkoskovi, advokátovi, **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 29. 11. 2005, č. j. 46 Az 63/2005 – 16, zamítl žalobu žalobkyně podanou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 9. 2005, č. j. OAM-556/LE-15-C09-2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost a požádala o ustanovení zástupce z řad advokátů. Krajský soud v Praze usnesením ze dne 4. 1. 2006, č. j. 46 Az 63/2005 – 23, ustanovil stěžovatelce zástupce JUDr. Ivo Palkosku, advokáta, a vyzval jej k doplnění kasační stížnosti. V doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 2. 2006 požádala stěžovatelka o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovatelce již jednou poskytnuta individuálním projednáním její věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatelky, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatelky.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatelka v doplnění kasační stížnosti označila důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. a namítala, že správní orgán je povinen zkoumat, zda není na místě udělení azylu z humanitárních důvodů i v případě zamítnutí žádosti o udělení azylu podle ustanovení § 16 zákona o azylu. V opačném postupu žalovaného a závěru krajského soudu spatřuje stěžovatelka jejich pochybení, včetně tomu odpovídajícího nedostatku v dokazování a nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci. Rozhodnutí žalovaného proto stěžovatelka považuje za nepřezkoumatelné. Stěžovatelka dále namítala, že jí výzva k vyjádření souhlasu s rozhodnutím věci bez jednání nebyla zaslána v jazyce, kterému rozumí. Zdůrazňovala, že jí tím bylo odepřeno právo na spravedlivý proces, právo na projednání věci v její přítomnosti a v jazyce, který ovládá, a byla jí odepřena možnost vyličit rozhodné skutečnosti a vyjádřit se k důkazům.

Otázkou aplikace ustanovení § 14 zákona o azylu v případě, že je žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 – 90, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 10. 2. 2004, č. j. 4 Azs 35/2003 – 71, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 9. 2005, č. j. 7 Azs 138/2005 – 69, www.nssoud.cz. Účelem humanitárního azylu a přezkumem výroků rozhodnutí o této formě azylové ochrany se Nejvyšší správní soud zabýval např. ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 – 38, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, www.nssoud.cz. Namítá-li stěžovatelka v obecné rovině nedostatečná skutková zjištění bez upřesnění konkrétních pochybení správního orgánu, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že tato námitka byla již předmětem řady jeho rozhodnutí, např. rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 1 Azs 112/2004 – 61, www.nssoud.cz, či rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 1 Azs 174/2004 – 103, www.nssoud.cz. Povinnost správního orgánu zkoumat důvody pro udělení azylu je limitována tvrzeními stěžovatelky, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 – 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 – 42, www.nssoud.cz. Právo na jednání v mateřském či jiném srozumitelném jazyce bylo předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, např. rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 5 Azs 52/2004 – 45, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 376/2004, www.nssoud.cz, nebo rozsudku

ze dne 6. 11. 2003, č. j. 7 Azs 17/2003 – 40, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 519/2005, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud shledal, že v případě stěžovatelky skutečně mohlo dojít k porušení práva stěžovatelky na projednání věci v její přítomnosti. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na následující informace zjištěné v průběhu správního řízení: V žádosti o udělení azylu ze dne 24. 8. 2005, ev. č. x, stěžovatelka uvedla jako důvod žádosti, že by si v České republice chtěla najít nějaké zaměstnání a v případě návratu do Vietnamu se ničeho neobává. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu stěžovatelka konstatovala, že ve Vietnamu neměla problémy s policií, se státními orgány ani jiné problémy, pouze nemohla sehnat práci. Bydlela v malé obci, přesto nehledala práci mimo místo bydliště a nikde nežádala o pomoc. Do Vietnamu se stěžovatelka nechtěla vrátit, neboť její život by byl těžký a její babička by byla smutná. V žalobě pak stěžovatelka žádná skutková tvrzení nepředložila.

Podle ustanovení § 71 odst. 2 třetí věta s. ř. s. rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body může žalobce jen ve lhůtě pro podání žaloby. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu žadatel o azyl musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá, již ve správním řízení. Pokud nežádá o udělení humanitárního azylu v řízení před správním orgánem, resp. neuvede důvody hodné zvláštního zřetele, které by mohl vzít správní orgán v úvahu při rozhodování o udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nemůže k jejich případnému uplatnění až v žalobě či v kasační stížnosti soud přihlížet (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003 – 61, www.nssoud.cz).

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že při případném ústním jednání v řízení před krajským soudem nemohla stěžovatelka uvést žádné nové důvody pro udělení azylu, neboť tato možnost je vyloučena ustanovením § 71 odst. 2 třetí věta s. ř. s. společně s citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Vzhledem k výše popsaným skutkovým zjištěním správního orgánu, která jsou založena výhradně na tvrzeních stěžovatelky, má Nejvyšší správní soud za to, že případné ústní jednání nemohlo nikterak ovlivnit věcné rozhodnutí krajského soudu, neboť stěžovatelka nikdy netvrdila, že by mohla být pronásledována z azylově relevantních důvodů, neuvedla ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, ani netvrdila, že by jí v případě návratu do Vietnamu hrozilo jakékoliv nebezpečí.

Potenciální pochybení krajského soudu tedy nedosahuje takové intenzity, aby způsobilo přijatelnost kasační stížnosti, neboť absence tohoto pochybení by nevedla k jinému výroku rozhodnutí krajského soudu. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu současně poskytuje dostatečnou odpověď na všechny ostatní námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval. Dospěl totiž k závěru,

že o něm není třeba rozhodovat tam, kde je kasační stížnosti přiznán odkladný účinek přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupci stěžovatelky JUDr. Ivo Palkoskovi, advokátovi, který byl stěžovatelce ustanoven usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 4. 1. 2006, č. j. 46 Az 63/2005 – 23, byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 1000 Kč podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu týkající se věci samé podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky) a režijní paušál podle ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 75 Kč za každý úkon, celkem tedy 2150 Kč. Zástupce stěžovatelky doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto podle ustanovení § 57 odst. 2 s. ř. s. patří k nákladům řízení rovněž částka odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 2150 Kč, tj. 408,50 Kč. Zástupci stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 2558,50 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30-ti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2006

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu